

**OEFENEN IN
DANKBAARHEID**

Raparium
Oefenen in dankbaarheid

OEFENEN IN DANKBAARHEID

Raparium

Els J. van Dijk

Buijten & Schipperheijn *Motief* – Amsterdam

RAPIARIUM

Weet je wat een rapiarium is? Het woord dat eigenlijk ‘samenraapsel’ betekent, duidt op een gewoonte om wat gelezen wordt en wat daarbij gedacht wordt, vast te leggen in een aantal notities. De gewoonte om gaandeweg je leven, gedachten, invallen, Bijbelteksten en wijze woorden samen te vatten en vast te leggen, ontstond al in de tijd van de moderne devotie, een spirituele beweging aan het einde van de 14^e eeuw. Er waren mensen die notities maakten over wat indrukwekkend was en bewaard moest worden. Als men stuitte op een passage uit de Bijbel die nieuw licht wierp op een situatie of die als een steen het stille water van de vijver van de ziel beroerde, werd dat opgeschreven. Die aantekeningen stonden samen in een persoonlijk boekje dat men een *rapiarium* noemde. Zo’n boekje was dus een samenraapsel van flarden tekst, brokkelige aantekeningen, losse notities en dergelijke. Zo’n boekje of notitieblokje zei dus heel veel over de (wijsheid van de) eigenaar ervan.

Nu is het zo dat diepe wijsheden meestal niet via een gemakkelijke weg tot stand komen. Je moet vaak eerst door de verwarring heen om tot wijsheid te komen. Het valt ook op dat mensen die in de geschiedenis indrukwekkende gedachten op schrift nalieten, vaak geplaagd werden door chronische pijn of lastige omstandigheden. Voor Augustinus, die in zijn jeugd naar eigen zeggen als een losbol leefde, was de tweede helft van zijn leven zwaar, lichamenlijk gezien. En toch kon hij sma-

kelijk spreken over gezondheid en heeft hij juist in die periode ons levenswijsheden nagelaten waar we nu nog van genieten. Van Albert Schweitzer wordt beweerd dat hij na een lange dag van opereren en werken in het ziekenhuis, 's avonds tot laat schreef aan zijn nieuwste boek. Hij zat dan vaak met zijn blote voeten in een teiltje koud water om wakker te blijven. Ook Etty Hillesum is een bekend voorbeeld. Haar verstoorde leven tijdens de Tweede Wereldoorlog leidde tot diepzinnige en ontroerende dagboekantekeningen. Op 4 juli 1942 schrijft zij: 'Eén ding is wel zeker: men moet de voorraad liefde op deze aarde helpen vergroten. Ieder beetje haat dat men aan het veel te vele haten toevoegt, maakt deze wereld onherbergzamer en onbewoonbaarder. En van die liefde heb ik veel, heel veel, zó veel, dat ze werkelijk al mee kan tellen en niet meer te weinig is.'

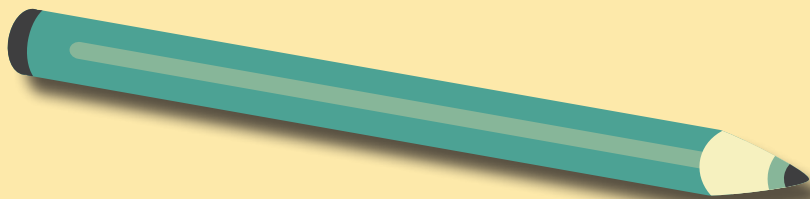
Van Blaise Pascal is bekend dat hij lichamelijke kwellingen had te verduren en dat die een uitwerking hadden op zijn psychische functioneren. Pascal was allereerst en vooral een geniaal wiskundige, maar zijn ontmoeting met God was een beslissende ommekeer in zijn bestaan. Van wat hij in de nacht van 23 november 1654 beleefde, is een soort rapiarium gevonden, een schriftelijk getuigenis dat hij in zijn kleding had genaaid en dat na zijn dood (hij werd slechts 40 jaar) is ontdekt. Dit waren zijn woorden:

God van Abraham, God van Isaäk en
God van Jacob;
Niet van filosofen en ook niet van
geleerden.
Zekerheid. Zekerheid. Bewustzijn.
Vreugde. Vrede. God van Jezus
Christus.
God van mij en God van u.
Uw God zal mijn God zijn.
De wereld en alles achterlaten,
behalve God.
Alleen op de weg die het Evangelie
wijst, laat God zich kennen.
Grootheid van de menselijke ziel.
Rechtvaardige Vader, de wereld heeft U
niet gekend, maar ik heb U gekend.
Vreugde, vreugde, vreugde, tranen van
vreugde.
Ik heb Hem gelaten Wie Hij was: Weg
van de bron van levend water.

Mijn God, zult U mij verlaten?
Dat ik altijd en eeuwig bij Hem
mag zijn.
Dit is het eeuwige leven, dat zij U er-
kennen als enige en ware God en Hem
die U gezonden hebt, Jezus Christus.
Jezus Christus. Jezus Christus.
Ik heb me van Hem losgemaakt.
Ik ben van hem weggevlucht, ik heb
Hem in de steek gelaten en gekruisigd.
Vanaf nu wil ik bij Hem horen.
Dat lukt alleen op de weg die het Evan-
gelie voorgaat.
Volledige overgave aan intense vrede.
Volledige overgave aan Jezus Christus,
mijn Voorganger.
Voor altijd en eeuwig blij door vandaag
de dag te oefenen.
Uw Woord is onvergetelijk.
Amen.

Prachtig! Je proeft de overweldigende uitwerking die de ontmoeting met God heeft.

Door middel van dit boekje willen we je stimuleren om verder te gaan met schrijven. Om te blijven oefenen met je zegeningen te tellen. Elke dag weer. Zodat je eigen dankboek ontstaat. Een monumentje voor Gods aanwezigheid in jouw leven. Als dank voor Zijn goedheid.

JE EIGEN DANKBOEK

Je mag nu je eigen dankboek gaan schrijven.

Probeer er elke dag even bij stil te staan wat je hebt ontvangen, waarin je Gods goedheid hebt gezien en waar je zó dankbaar voor bent. Daarin moet je niet uitputtend willen zijn in de zin dat je elke dag ook álles noteert, want dan kunnen die gedachten zomaar sleets worden.

Nee, het gaat erom dat als je bewust terugkijkt op de dag die je meemaakte, wat je daarin in het bijzonder tot dankbaarheid stemt.

We stimuleren je om dus pen en papier te gebruiken en niet je dankpunten in je telefoon te schrijven. Want als je met de hand schrijft, worden je hersenen meer gestimuleerd. Bovendien moet je heel bewust nadenken over hoe je iets formuleert; je hebt maar beperkte ruimte en je kunt niet bij onnauwkeurige formuleringen de backspace-knop gebruiken en opnieuw beginnen.

Creëer je eigen rustmoment, zorg voor verstilling en probeer in dat moment terug te geven wat jij die dag van God ontving. Ik hoop dat je zo actief leert om dankbaar te zijn en dat het een levenshouding is of wordt die jou siert en waarmee jij jouw God groot maakt.

Zegen!

U dankt God voor het eten.

Prima.

Maar ik dank Hem voor het toneelstuk
en de opera,
en voor het concert en de pantomime,
en voor ik een boek opensla,
en voor ik ga tekenen, schilderen,
zwenmen, schermen, boksen,
wandelen, spelen, dansen,
en voor ik mijn pen in de inkt doop.

G.K. Chesterton

